

Lokalförsörjningsplan 2020-2023

Barn- och ungdomsnämnden

1 Innehåll

1.	Inledning.....	3
1.1.	Mål och inriktning.....	3
2.	Sammanfattning.....	3
3.	Framtida lokalbehov och åtgärdsförslag.....	4
3.1.	Planerade lokalförändringar 2020-2023	4
4.	Nulägesbeskrivning	4
4.1.	Kapacitet förskola.....	4
4.2.	Kapacitet skola.....	5
5.	Fördjupad beskrivning av framtida lokalbehov.....	6
5.1.	Behovsanalys förskola	6
5.2.	Behovsanalys skola.....	7
6.	Lokalkostnader	7
6.1.	Hyrorna varierar	7
6.2.	Paviljonger.....	7

1. Inledning

Barn- och ungdomsnämndens lokalförsörjningsplan ingår som en del i kommunens övergripande lokalförsörjningsplan. Underlaget ska ligga till grund för de beslut om utveckling och förändring som tas inom lokalförsörjning både i barn- och ungdomsnämndens och i kommunens Budget.

Planen revideras årligen och visar innevarande år och tre år framåt för att åskådliggöra hur verksamheten bedrivs idag, samt redovisar det uppskattade behovet av förskole- och skollokaler för perioden 2020-2023 med utblick även på längre sikt.

1.1 Mål och inriktning

Den målbild som ligger till grund för barn- och ungdomsförvaltningens lokalplanering är att till en rimlig kostnad, vid rätt tidpunkt och på rätt plats ha lokaler som är likvärdiga och lämpliga för sitt ändamål.

Barn- och ungdomsnämndens Budget 2020-2022 ger en färdriktning även för lokalplaneringen. Budgeten visar på att en strategisk lokalplanering och omstrukturering i lokalutnyttjande kan ge förutsättningar för att barn- och ungdomsnämnden ska kunna lägga mer resurser på personalkostnader och kunna skapa en väl fungerande inre organisation, med behörig personal, barn- och elevhälsa, rektorer och fungerande stödstruktur på varje enhet.

Barn- och ungdomsnämnden beslutade 2019-11-26 om vision för framtida skolorganisation och gav förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till framtida skolorganisation i respektive delområde; Kommundel Bjärke, Kommundel Långared, Alingsås Södra kommundel, Förskolor i centralorten, F-6 skolor i centralorten samt 7-9 skolor i centralorten.

Att vid nybyggnation placera förskolor och skolor geografiskt strategiskt för att möjliggöra att organisera grupper och klasser med en allsidig social sammansättning ska ses som ett långsiktigt arbete för att skapa en likvärdig förskola och skola samt för en hållbar integration.

2 Sammanfattning

Alingsås är en kommun under tillväxt. Det byggs mycket bostäder och planeras för nya bostadsområden. Även förtätning av redan befintliga bostadsområden pågår. I takt med att kommunen växer ökar även antalet barn och elever. För att möta denna befolkningstillväxt behöver både förskolor och skolor byggas/byggas ut.

Det är viktigt att alla barn och elever har tillgång till standardmässiga och likvärdiga lokaler i hela kommunen. Det finns flera äldre skollokaler som inte är fullt anpassade efter den pedagogik och de arbetsätt som undervisningen utförs på idag. Det saknas grupprum och utrymmen som är flexibla. Även ytor för personal och elevhälsa har behov av förändring. Nya ökade krav för tillgänglighet, miljökrav och ventilation påverkar även lokalernas beskaffenhet.

För att få ett så effektivt lokalutnyttjande som möjligt och på så sätt spara på både ekonomiska och mänskliga resurser krävs ett mer innovativt tankesätt. Ett effektivt lokalutnyttjande beskriver graden av användbarhet och förutsättningar för att lokalerna ska användas optimalt under hela dagen/dygnet. I framtiden bör ett större samnyttjande av lokaler inom förvaltningen men även mellan olika förvaltningarna ske.

3 Framtida lokalbehov och åtgärdsförslag

3.1 Planerade lokalförändringar 2020-2023

Behov
Förstudie
Detaljplan
Upphandling/projekt
Genomförande

Verksamhet/objekt	Ny-bygg	Om-tillbygg	Tillf lokal	2021	2022	2023
Förskola Brogården		x			x	
Förskola Noltorp	x					x
Förskola i tätorten	x					x
Förskola Nalhaga	x				x	
Skola Noltorp		x				x
Förskola Sollebrunn	x					x
Sollebrunns skola		x				
Förskola Ingared	x					x
Ingareds skola		x				

4 Nulägesbeskrivning

För både förskola och grundskola finns det i dagsläget tillräckligt med kapacitet totalt i kommunen. Det skiljer sig däremot något åt mellan olika delar i kommunen.

4.1 Kapacitet förskola

Kapaciteten i förskolan bygger på lokalernas beskaffenhet, gruppernas storlek samt barnens ålder. Av både organisatoriska och ekonomiska skäl bör förskolor med färre än 60 barn antingen avvecklas eller byggas ut. Vid nybyggnad är målsättningen att förskolor har plats för 120-160 barn.

Under våren 2020 finns det 30 kommunala förskolor. I dessa är det 1 818 barn placerade under vårterminen 2020. Av det totala antalet förskolebarn har 76,4 % en placering i Alingsås kommuns regi, dvs en lägre andel än tidigare (jfr 80 % 2019). Utifrån lokalkapacitet beräknas antal barnomsorgsplatser under 2020 vara i balans. Den volymökning som har skett i förskolan har tagits emot av både kommunala och fristående förskolor.

Alla kommunens förskolor arbetar aktivt med friska miljöer, något som ska syfta till god arbetsmiljö för både barn och pedagoger. Friska miljöer i förskolan omfattar lekmaterial, livsmedel, kemtekniska produkter samt byggmaterial. Vid nybyggnation används hållbara och giftfria material. Detta gör att behovet av en särskilt utpekad allergiförskola inte längre finns.

Stockens förskola med plats för upp till 60 barn finns i paviljonger med tillfälligt bygglov och måste avvecklas senast 2022, då det tillfälliga bygglovet för dessa går ut och det går inte att förlänga ytterligare. Även Nolhaga förskola med plats för upp till 40 barn finns i paviljonger.

4.2 Kapacitet skola

I kommunen finns det 17 st kommunala grundskolor. Av dessa är 13 st skolor F-6, tre skolor årskurs 7-9 och en skola är F-9. Våren 2020 finns det 4 377 inskrivna elever i grundskolan. Av det totala antalet elever år F-9 har 83 % en placering i Alingsås kommuns regi, dvs en lägre andel än tidigare (jfr 85 % 2019). Andelen elever i fristående skolor ökar succesivt med elevens ålder. Den volymökning som har skett i grundskolan har tagits emot av både kommunala och fristående skolor.

Som helhet är skolornas kapacitet bra i kommunen men den varierar mellan skolor och geografiska områden. Framförallt är kapaciteten bra i skolorna i norra kommundelen. Även skolornas elevantal varierar i kommunen.

Antal elever april 2020

Centrum 7-9	1115
Östlyckeskolan	356
Nolhagaskolan	424
Gustaf Adolfsskolan	335

Tätorten	2020
Nolbyskolan	334
Noltorpsskolan	478
Lendahlsskolan	295
Ängaboskolan	348
Kullingsbergsskolan	230
Stadsskogens skola	335

Bjärke	520
Sollebrunns skola	365
Stora Mellby skola	91
Magra skola	64

Långareds skola	127
-----------------	-----

Södra	595
Västra Bodarna skola	149
Ingareds skola	226
Hemsjö skola	173
Ödenäs skola	47

5 *Fördjupad beskrivning av framtida lokalbehov*

I enlighet med Alingsås kommuns tillväxtprogram 2020-2029 är det långsiktiga målet att skapa minst 1000 nya bostäder inom tillväxtprogrammets 10-årsperiod. De områden som kommunen planerar att utveckla är bl.a. Stadsskogen och Mjörnstranden samt ett antal förtättningsprojekt i tätorten. Detta innebär att det kan komma att behövas både nya skolor och nya förskolor i dessa områden. När nya bostadsområden planeras är det viktigt att i ett tidigt skede utreda om det medför ett behov av nya skolor och förskolor för att undvika tillfälliga och kostsamma lokallösningar.

Start ht -20

5.1 Behovsanalys förskola

I takt med att kommunen växer beräknas efterfrågan på förskoleplatser att öka. Detta, tillsammans med tillfälliga bygglov samt förskolelokaler som är gamla och nedslitna, gör att nya förskolor behöver byggas och/eller att befintliga förskolor behöver byggas ut.

En utbyggnad av Brogårdens förskola påbörjas hösten 2020 och beräknas vara klar till vårterminen 2022. Förskolan kommer då att kunna ta emot ca 140 barn (jmf 69 barn i mars 2020). Den kommer täcka behovet för de barn som i dag går på Stockens förskola samt möta en befolkningsökning i området.

I och med de förtättningsprojekt som pågår i Alingsås tätort behöver förvaltningen se över plats för en centralt beläggen förskola.

Ett arbete för att få fram en ny detaljplan för en förskola i Nolhaga med kapacitet för 120 barn har påbörjats. Förskolan syftar till att täcka behovet för de barn som idag går i paviljonger i Nolhaga och delvis för de förskoleavdelningar som finns i skolor som behöver utrymmas för att ge plats åt skolans verksamhet.

Det finns behov av en ny större förskola i Noltorp, dels för att ersätta Lövhuddans förskola och Nolängens förskola men även för att möta en ökande befolkning och generationsväxling i området. Detta arbete pågår och ansökan om planbesked för byggnation av en förskola är inskickat.

Bostadsbyggandet i Ingared kommer leda till att fler förskoleplatser behövs i området. Ett positivt planbesked för en förskola med plats för 120 barn har lämnats. Arbetet med att ta fram en ny detaljplan fortskrider under 2020.

I Sollebrunn finns flera förskolor med få avdelningar och det finns ett behov att se över förutsättningar för en samlad förskola. Här har ett arbete med att hitta en lämplig tomt påbörjats.

När norra Stadsskogen, etapp 4 och 5 samt södra Stadsskogen färdigställs kommer det finnas behov av fler förskoleplatser. Inför detaljplaneringen av dessa områden pågår en dialog med planerheten på samhällsbyggnadskontoret.

5.2 Behovsanalys skola

Under våren 2020 har en omfattande om- och tillbyggnad av Noltorpsskolan startat. Då skolan står klar kommer den ha en kapacitet på 600 elever + 40 elever i grundsärskolan. Under byggnationen sker undervisning och fritidsverksamhet i tillfälliga lokaler. Grundsärskolans undervisning och fritidsverksamhet sker på Ängaboskolan fram till Noltorpsskolan står klar.

Förutom de temporära lokalerna vid Noltorpsskolan finns paviljonger med tillfälliga bygglov uppsatta vid Nolbyskolan, Kullingsbergsskolan och Sollebrunns skola.

Stadsskogens skola är för liten för att ta hand om den ökning av elever som kommer då norra Stadsskogen, etapp 4 och 5 samt södra Stadsskogen färdigställs. Inför detaljplaneringen av dessa områden pågår en dialog med planenheten på samhällsbyggnadskontoret.

I Sollebrunns skola finns det utrymme för effektivare nyttjande av befintliga lokaler.

I Ingared har nya bostadsområden med blandad bebyggelse tillkommit och det pågår i dagsläget ytterligare byggnation. Det finns anledning att se över lokalnyttjandet på Ingareds skola samt det totala lokalbehovet i relation till en mer detaljerad prognos utifrån nybyggnation. En kapacitetsmätning utförs under våren 2020 och baserat på vad den visar kan en om- och utbyggnad av skolan behöva göras.

Antal elever inom kommunens 7-9 skolor väntas öka och det behöver finnas kapacitet att ta emot upp emot 1 400 elever. Våren 2020 går det drygt 1 100 elever på de tre 7-9 skolor som alla ligger i Alingsås tätort och som tar emot elever från tätorten, Långared samt södra kommundelen. I och med att kommunen växer även utanför tätorten, främst söder ut, finns anledning att se över eventuellt behov av 7-9 skola i den södra delen av kommunen.

6 Lokalkostnader

Lokalerna är en resurs i arbetet men också en stor kostnadspost och det är viktigt att de är effektiva ur miljö- och energisynpunkt. Förvaltningen har en total hyreskostnad på 129 040 tkr år 2020.

6.1 Hyrorna varierar

Hyra per kvm är närmare dubbelt så hög för de permanenta förskolorna jämfört med hyrorna för grundskolorna. Anledningen är framförallt att Alingsås har många nyproducerade förskolor. Många av de nyproducerade förskolorna är förhållandevis små (fyra-fem avdelningar), vilket ytterligare höjer den genomsnittliga hyran per kvm. Förvaltningen vill gärna få större tomter att bygga förskola på. Det är mer kostnadseffektivt att bygga större enheter med plats för 120-160 barn.

6.2 Paviljonger

För att lösa ett akut behov av lokaler kan paviljonger hyras in. De tillfälliga lokalerna kan vara ett bra alternativ ur en kortsiktigt perspektiv men på lång sikt blir det en dyr lösning som också har begränsningar i lokalernas funktion och utformning. Sett till enbart hyra per kvm för paviljong, så är skillnaden inte så stor men tittar man på hela kostnaden, dvs. etableringen av paviljongen (anläggningsavgifter + markläggning) och avetablering (flytt och återställande av mark) så handlar det ofta om stora belopp som hittills debiterats direkt. Konsekvensen är att förvaltningen har haft sämre möjlighet att planera sina lokalkostnader.